SÄFFLE KOMMUN

HERRGÅRDSGYMNASIET

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

INKLUSIVE SAMMANSTÄLLNING AV AKTIVA ÅTGÄRDER UTIFRÅN DISKRIMINERINGSGRUNDERNA

HERRGÅRDSGYMNASIET, SÄFFLE KOMMUN

Plan upprättad 2020-02
Giltighetstid: 2020

PLAN Beskriver vad kommunen vill uppnå inom ett område. Ofta har planen sitt ursprung i koncernens övergripande mål eller annan beslutad politisk inriktning. En plan tar inte ställning till utförande eller metod. Den berättar vad vi ska uppnå. **RIKTLINJE** Säkerställer ett korrekt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan betraktas som en handbok och kan fungera som ett stöd för hur vi ska agera i den dagliga verksamheten. **HANDLINGSPLAN** Tydliggör på ett konkret sätt hur ett uppdrag ska genomföras. En handlingsplan innehåller åtgärder och ansvarsförhållanden samt eventuell tidsplan och ekonomiska konsekvenser.

INNEHÅLL

HERRGÅRDSGYMNASIETS RIKTLINJER 4

1 INLEDNING 5
- 1.1 Delaktighet 5
- 1.2 Förankring av planen 5

2 KARTLÄGGNING 6
- 2.1 Underlag för kartläggning 6
- 2.2 Sammanställning av resultat 6
- 2.3 Analys av kartläggningen 8
- 2.4 Utvärdering av plan 2017/2018 8
- 2.5 Ansvarig för årets plan 8

3 FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER 8
- 3.1 Åtgärder utifrån analys 9
- 3.2 Tidsplan för åtgärder 10

4 RUTINER FÖR UTREDNING OCH DOKUMENTATION 11
- 4.1 Rutin för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling 11
- 4.2 Ansvar för anmälningsplikt 11
- 4.3 Personal som elever och föräldrar/vårdnadshavare kan vända sig till 11

5 FRÄMJANDE INSATSER 12
- 5.1 Ett medvetet genusperspektiv 12
- 5.2 Elevdemokrati 12

6 BILAGOR 13
- 6.1 Beskrivning av diskrimineringsgrunder 13

HERRGÅRDSGYMNASIETS RIKTLINJER

Grundläggande för allt vårt arbete på skolan är att alla människor har lika värde. Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande handlingar skall genomsyra verksamheten. Alla tendenser till detta ska alltid bekämpas och alla typer av kränkande behandling ska bemötas med aktiva insatser.

Herrgårdsgymnasiets är en skola som kännetecknas av en öppen attityd, där vi värnar om varandra och välkomnar det nya. Begreppen tillit, trygghet och trivsel är ständigt återkommande och viktiga i skolans utvecklingsarbete. Skolans pedagogiska vision är att varje elev efter genomgången utbildning vågar leda hållbar utveckling och bidrar till samhällets växtkraft.

Vår målsättning är skolan skall kännetecknas av elever med god självkänsla som Kan, Vill och Vågar! Efter avslutad utbildning ska varje elev känna att hen har en stark och tydlig framtidsplan och känner nyfikenhet och mod att ta nya steg i livet.

Alla som arbetar inom skolan ska ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla (elever, personal och vårdnadshavare) känner sig välkomna och inkluderade. Vår ambition är att behandla alla utifrån var och ens förutsättningar. Alla vuxna i skolan har ett gemensamt ansvar för elevernas välbefinnande. Vi har en skolmiljö där skolans personal och elever har gemensamma utrymmen att vistas i utanför lektionstid. Syftet är att det ska vara en god grund för en gemensam värdegrund för både personal och elever.

1 INLEDNING

1.1 Delaktighet

Eleverna är delaktiga i kartläggningar gällande trygghet och trivsel. Vid utvecklingssamtal, klassråd och elevråd ges möjlighet till diskussion runt trygghetsfrågor.

Vårdnadshavare (när elev är under 18 år) får fortlöpande information om det pågående arbetet vid kontakt med skolan, via skolans närvaro/frånvaro portal samt på utvecklingssamtal. Vårdnadshavare kontaktas om deras barn är inblandade i kränkningsärenden. Observera att det är skolan som äger ärendet och har utrednings- och åtgärdsskyldighet och måste utreda och åtgärda även om vårdnadshavare inte samtycker. Det är skolan som gör bedömningarna och vidtar åtgärder som bygger på dessa.

När elev är 18 år och äldre så sker inte kontakt med vårdnadshavare längre automatiskt utan endast med elevens samtycke. Dock är närvaro samt betyg en allmän handling.

All personal i skolan skall vara väl förtrogen med planen och har ansvar för att följa denna samt hålla sig uppdaterad.

En aktuell version av plan mot kränkande behandling finns lätt tillgänglig på skolans hemsida.

1.2 Förankring av planen

Planen presenteras av skolkurator för personal i februari. Genomgång av plan för elever sker därefter fortlöpande av skolkurator och/eller mentorer/pedagoger ut i klasserna och säkerställer att eleverna får likvärdig information.

2 KARTLÄGGNING

2.1 Underlag för kartläggning

1. Kartläggning kring upplevd skolmiljö. En så kallad trygghetsvandring med hjälp av kartor över skola samt omgivande miljö har genomförts med hjälp av skolans elevråd.
2. Anmälan till rektor. En blankett som sedan höstterminen 2019 används av pedagoger för att på ett tidigt stadium påvisa om elever har svårigheter kring att nå kunskapskrav, stör ordningen, har stor frånvaro eller upplever sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
3. Incident och tillbudsrapporter
4. ELSA - Elevhälsans medicinska insatser i Värmland. Hälsofrågor som berör mat och sovvanor, fysisk aktivitet och fritid, skola och arbetsmiljö, trivsel och relationer samt hälsa som genomförs på elever i gymnasiet åk 1.

2.2 Sammanställning av resultat

1. Resultat av elevens röst med hjälp av ”trygghetsvandring”
    - Elever upplever att större samlingar av elever ofta uppehåller sig på vissa områden inom skolan
    - Elever upplever ibland en osäkerhet för elever de inte känner
    - Elever upplever att det finns trånga ytor på skolan som känns olustiga
    - Elever upplever att rökning som sker på skolan påverkar miljön negativt samt att det i sin tur även leder till gruppbildning vid skolans entré.
    - Elever upplever att det finns elever på skolan som agerar på sätt som kan kännas olustiga, då gällande exempelvis språkbruk, attityd och tillvägagångssätt.

2. Anmälan till rektor
    - Rutinen kring blanketten behöver systematiseras då anmälan till rektor i dagsläget till största del endast berör studieresultat samt frånvaro.
    - Av sammanlagt 82 stycken inkomna anmälan till rektor så var det 15 stycken som berörde frånvaro, 45 stycken gällde svårighet kring att nå kunskapskrav, 21 stycken berörde andra svårigheter och ingen inkom gällande störande av ordning. Det inkom en gällande diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

3. Incident och tillbudsrapporter
    - 2018/2019 så inkom det tre stycken incidentrapporter på Herrgårdsgymnasiet, där två stycken berörde sabotage samt i ett fall även stöld och en gällande bråk. Det inkom även tre tillbud gällande skololycksfall kring elever samt ett tillbud gällande utrymning av skolan på grund av utlöst falskt brandlarm.

4. ELSA
    - Herrgårdsgymnasiet ligger över resterande del av länet i flertalet resultat. När det gäller resultatet kring elevers psykiska hälsa så uppger 28 % av eleverna i åk 1 att de ofta känner oro, ilska, känner sig ledsen, irriterad eller på dåligt humör. Det jämfört med resterande del av länet där siffran är 22%.
    - Gällande utsatthet, både kring fysisk miljö samt över internet och sociala medier så är siffran högre på Herrgårdsgymnasiet än i övriga länet. Här uppger 13 % att ”någon gjort mig illa/rädd” samt 12% att ”internet gjort mig ledsen/rädd”. Motsvarande siffror i övriga länet är 10% + 8%.
    - I frågan kring utsatthet på skolan så visar undersökningen att 9% av eleverna känner brist på trygghet. Det jämförs med övriga länet där siffran är 8%.

2.3 Analys av kartläggningen

Under 2017/2018 samt 2019 inkom det sammanlagt fyra stycken kränkningsanmälningar.

Kartläggningen visar även att det finns behov att vi ser över de områden som elever registrerat både inom och utanför skolbyggnaden.

Då skolans elevhälsoteam/ personal inte handlagt så många ärenden kring kränkande behandling så ser vi att det finns ett stort mörkertal i vad som kommer till oss vuxnas kännedom. Vi behöver göra mer för att få våra elever trygga i att berätta för oss när de känner sig utsatta för något eller när man ser någon annan bli utsatt.

Vi har uppmärksammat att pedagoger/mentorer på de yrkesinriktade programmen till stor del arbetar med elever i mindre grupper vilket resulterar i hög vuxentäthet som i sin tur skapar en god grund för trivsel.

Vi kan konstatera att det är viktigt att rutiner för hur vi agerar vid eventuella kränkningar ständigt aktualiseras. I dagsläget råder viss oklarhet kring hur rutinerna ska användas och av vem.

2.4 Utvärdering av plan 2017/2018

En tydlig frånvarorutin har tagits fram och det har påbörjats en implementering som det fortsatt behöver läggas stort fokus på. Varje undervisande lärare för närvaro på sina lektioner. Mentor ansvarar sedan för att följa upp närvaron. Här blir mentors uppföljning av sina mentorselevers frånvaro oerhört viktigt där samtal till hem för elev under 18 år är obligatoriskt. Vid fortsatt frånvaro kallar mentor elev (över 18 år) eller elev och vårdnadshavare (under 18 år) till skolan för möte. Därefter genomför skolkurator eller skolsköterska (beroende av anledning till frånvaro) efter beslut från rektor en kartläggning kring frånvaro.

2.5 Ansvarig för årets plan

Rektor

3 FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER

3.1 Åtgärder utifrån analys

- Årets fokus inom det systematiska arbetet bör läggas kring årshjul, rutiner och dokument. Kring de rutiner som finns så är det viktigt att vi löpande ser över och utvecklar det systematiska arbetet kring återkoppling till personal och elever.

- För att skapa de bästa förutsättningarna gällande trygghet och trivsel så behöver vi öka elevens röst. Vi behöver se över vilka normer som är synliga på vår skola och närvarande kring studier och sociala samspel. En enkät ska genomföras två ggr/år och det är en insats som sker förvaltningsövergripande. Vi planerar även att med hjälp av husmodellen tillsammans med elever genomföra trygghetsvandring.

- För att uppmärksamma vilka olika normer som råder inom verksamheten med hänvisning till studier och socialt samspel så planerar vi på Herrgårdsgymnasiet att även genomföra en språkbruksenkät.

- Vi ser i resultatet kring ELSA att elever på skolan i högre grad än övriga länet mår sämre med hänvisning till sin psykiska hälsa samt att de även i högre grad känner en utsatthet. Vi behöver öka elevers (och personals) kunskap om diskriminering och kränkande behandling och aktivt arbeta med och systematisera det sätt vi hanterar det som uppkommer med koppling till välmående och utsatthet.

- Det finns behov av att vuxna är närvarande i korridorer, café samt bibliotek och så vidare. Vi fortsätter det medvetna arbetet för att förebygga kränkningar både under skoltid och på nätet.

- Rutinen kring kartläggning vid hög frånvaro bör fortlöpande utvecklas och genomföras av skolkurator och skolsköterska för att kunna rikta insatser på individnivå för ökad skolnärvaro.

Vi behöver under året särskilt fokusera på några områden:

- kränkande behandling
- kränkningar via sociala medier
- främja närvaro

Vi kommer därför att lyfta rutiner återkommande vid APT (arbetsplatsträffar) för att känna oss trygga med dem.

3.2 Tidsplan för åtgärder

De två enkäter som sker förvaltningsövergripande delas ut under april/maj månad samt i oktober. Skolans intendent sammanställer dem. Språkbruksenkät som delas ut en gång per år tas fram på enheten och organiseras av skolkurator och EHT (elevhälsoteam). Ytterligare åtgärder kan planeras utifrån resultatet.

Rektor ansvarar för att implementera årshjul, rutiner och dokument.

Under våren deltar skolkurator i övergripande material kring begrepp i likabehandlingsarbetet för att öka kunskap och medvetenhet hos elever gällande diskrimineringsgrunderna.

4 RUTINER FÖR UTREDNING OCH DOKUMENTATION

4.1 Rutin för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla. Genom goda relationer har vi lättare att se mönster och utsatthet i ett tidigt skede. Frågor rörande trygghet och trivsel lyfts alltid vid utvecklingssamtalen. Trygghetsarbete, diskrimineringsgrunder och var man kan vända sig om man känner sig utsatt tydliggörs för alla elever varje läsår.

4.2 Ansvar för anmälningsplikt

All personal som bevittnar eller får kännedom om att en elev blir utsatt för någon form av kränkningar skall ge signal om detta till rektor. Lathund för rutiner och blanketter finns lättillgängliga på skolans intranät.

4.3 Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever och vårdnadshavare kan ta kontakt med mentor, någon i elevhälsoteamet eller rektor vid uttalad eller misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Man kan också vända sig till en anställd på skolan som man har förtroende för.

Elevhälsoteamet består av:

Specialpedagog	Annika Örtqvist	0533-68 19 38 Annika.Ortqvist@saffle.se
Kurator	Jenny Andrén Richter	0533-68 19 29 Jenny.AndrenRichter@saffle.se
Skolsköterska	Catharina Gustafsson	0533-68 19 16 Catharina.Gustafsson2@saffle.se
Studie- och yrkesvägledare	Marita Nordahl	0533-68 36 48 Marita.Nordahl@saffle.se

5 FRÄMJANDE INSATSER

I vårt främjande arbete kommer vi att beakta samtliga diskrimineringsgrunder (se bilaga).

Vi fortsätter med det systematiska kvalitetsarbetet och arbetar för att implementera våra åtgärder och rutiner som en naturlig del i skolans övriga arbete. Förhållningssätt, värderingar, normer och relationer skall kontinuerligt diskuteras i elevgrupperna. Samtal och reflektion är de främsta verktygen för att bearbeta de egna föreställningarna samt för att skapa ett gemensamt förhållningssätt och en positiv atmosfär på vår skola. Vi genomför i början på höstterminen varje år en vandring med årskurs 2 för att skapa tillit, trygghet och trivsel.

På Herrgårdsgymnasiet så har vi ett aktivt arbete kring tillgängliga lärmiljöer avseende både de fysiska, pedagogiska och sociala där vi vill stimulera till en likvärdig utbildning. Skolan har ett pågående processtöd kopplat till arbetet med tillgängliga lärmiljöer där man i kollegiala lärsamtal tillsammans med 1:e lärarna arbetar för att skapa bra förutsättningar. Vi fortsätter även vårt arbete kring att främja närvaro.

Vår organisation skall möjliggöra att alla känner sig välkomna och trygga på vår skola! Vår ambition är att behandla alla utifrån var och ens förutsättningar oavsett vem det är.

5.2 Elevdemokrati

Vårt mål är att eleverna skall känna att de har inflytande och att de fortlöpande genom demokratiska möten har möjlighet att påverka sin situation.
Varje vecka genomförs schemalagda klassråd där elevernas synpunkter tas tillvara och kan lyftas till elevrådet.

Elevrådsmöten med representanter från varje klass hålls regelbundet tillsammans med elevrådsansvarig.

Elevrådets styrelse ges möjlighet att ha möten tillsammans med rektor.

6 BILAGOR

6.2 Beskrivning av diskrimineringsgrunderna

Informationen nedan är hämtad från Skolverket 2020-02

Kränkande behandling, mobbning och diskriminering

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen. Här hittar du definitioner och information om vad som gäller i arbetet mot kränkande behandling, mobbning och diskriminering i förskolan och skolan.

Vad räknas som kränkande behandling och mobbning?
Vad är kränkande behandling?

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen, proposition 2005/06:38 sidan 136 och följande.

Hur kan kränkande behandling ta sig uttryck?

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av flera andra barn eller elever i verksamheten. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på internet, till exempel på sociala medier.

Vad som är kränkande behandling beror på den enskilda situationen. Här är några exempel på sådant som kan vara kränkande behandling:

- En förskollärare tejpar över ett barns mun.
- En lärare kallar en elev för tjock inför klassen.
- En fritidspedagog trycker en elevs huvud mot väggen och håller sedan fast huvudet mot väggen.
- En elevassistent ger en elev en örfil.
- En lärare filmar en elev som är i affekt.

Källa: 6 kapitlet 3 och 9 §§ skollagen.

Är kränkande behandling samma sak som mobbning?

Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen.

Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?

Det som är gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Diskriminering

Enligt diskrimineringslagen är diskriminering förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Källa: 6 kapitlet 2–3 §§ och 1 kapitlet 4 § diskrimineringslagen.